

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) “เป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐ ได้สำรวจและประเมินตนเอง เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรตนเองมากยิ่งขึ้น การประเมิน ITA ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐ ในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด และหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบอีกด้วย” เครื่องมือในการประเมิน ITA มีดังนี้

1. IIT แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ซึ่งหมายถึงบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า ข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานภาครัฐมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี มีน้ำหนัก 30 คะแนน โดยมีประเด็นการประเมิน ได้แก่

- 1) การปฏิบัติหน้าที่
- 2) การใช้งบประมาณ
- 3) การใช้อำนาจ
- 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- 5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต

2. EIT แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ซึ่งหมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐอื่น ที่เคยมารับบริหารหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ภายในปีงบประมาณปัจจุบัน มีน้ำหนัก 30 คะแนน โดยมีประเด็นการประเมิน ได้แก่

- 1) คุณภาพการดำเนินงาน
- 2) ประสิทธิภาพการสื่อสาร
- 3) การปรับปรุงระบบการทำงาน

3. OIT ตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลจากเว็บไซต์หลักของหน่วยงานภาครัฐ น้ำหนัก 40 คะแนน โดยมีเงื่อนไขสำคัญเกี่ยวกับแบบวัด OIT คำนิยามสำคัญที่เกี่ยวกับการดำเนินการในแบบวัด OIT คือ เว็บไซต์หลักของหน่วยงานภาครัฐ ข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานจะต้องเป็นข้อมูลในภาพรวมของหน่วยงาน ไม่ใช่ข้อมูลของส่วนงานหรือภารกิจใดภารกิจหนึ่งของหน่วยงาน เว้นแต่ข้อมูลในหมวดการปฏิบัติงาน และหมวดการให้บริการอย่างน้อยประกอบด้วย รายละเอียดขั้นต่ำที่ควรจะมีในข้อมูลนั้น โดยมีประเด็นการประเมิน ได้แก่

- 1) การเปิดเผยข้อมูล
- 2) การป้องกันการทุจริต

เครื่องมือการประเมิน ITA

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 การประเมิน ITA สำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติการประเมิน และมีการปรับปรุงรายละเอียดเครื่องมือบางประการ สรุปได้ดังนี้

1. วิธีการเข้าตอบออนไลน์ ในการเปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐเข้าร่วมตอบแบบวัด ITA และการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการหรือติดต่อกับภาครัฐเข้าร่วมตอบแบบวัด EIT จะเป็นการเข้าตอบด้วยตนเองโดยตรงทางระบบ ITAS และการเข้าตอบมีการปรับเป็นการใช้หมายเลขโทรศัพท์และยืนยันตัวตนด้วยรหัสผ่านครั้งเดียว (OTP)

2. ระยะเวลา ขั้นตอนการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมการประเมิน แบบวัด ITA และแบบวัด EIT มีการปรับระยะเวลาจากเดิม 3 เดือน เพิ่มเป็นระยะเวลา 6 เดือน เพื่อเพิ่มโอกาสที่จะมีผู้เข้าร่วมการประเมินมากยิ่งขึ้น และเพิ่มระยะเวลาการตอบแบบวัด OIT เป็นระยะเวลา 4 เดือน และจะมีการประกาศผลการประเมินในเดือน สิงหาคม

3. การจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก การจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก จะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐในการเข้าตอบด้วยตนเอง โดยหน่วยงานจะต้องกำกับติดตามให้มีผู้ตอบตามเงื่อนไขที่กำหนด ส่วนผู้ประเมินจะเป็นผู้วิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก จากนั้นจะมีการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยตรง เพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และลดโอกาสในกรณีการลือคผลคำตอบ

4. ประเด็นคำถามในแบบวัด OIT จากความร่วมมือทางนโยบายของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) และความร่วมมือของสำนักงาน ป.ป.ช. กับ สำนักงาน ก.พ. ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 นำไปสู่การปรับปรุงประเด็นขับเคลื่อนภาครัฐใน 2 ประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมในแบบวัด OIT รวมทั้งมีการปรับลดบางข้อและปรับปรุงข้อความในข้อคำถามให้มีความกระชับและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดการสับสนของผู้ตอบได้

5. ระบบ ITAS การปรับปรุงในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการปรับปรุงฟังก์ชัน การใช้งานให้เป็นมิตรต่อผู้ใช้งานสะดวกต่อการมีส่วนร่วม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนที่จะเข้ามาใช้ประโยชน์จากการประเมิน ITA มากยิ่งขึ้น และเพื่อรองรับเครื่องมือการประเมินในอนาคต

สรุปทเรียน
นางสาวพวงพิศ พันธุ์สำโรง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
10 เมษายน 2566